

[Zastrau.]

øerne ved statsforanstaltninger, der sikrede byggeriet penge til en rimelig pris.

Nu er lovforslaget sådan set et færøsk anliggende, et anliggende, hvorom det færøske landsstyre har udtalt sig, men alligevel et anliggende, vi skal tage stilling til i det høje ting. Man kender socialistisk folkepartis stilling til rentepolitikken her i landet. En gennemførelse af dette lovforslag vil betyde en ikke uvæsentlig højere rente og virke fordyrende på byggeriet på Færøerne. Jeg kan derfor ikke tilsige den højtærede boligminister den samme velvilje fra min gruppe, som de foregående ærede ordførere har udtrykt. Min gruppe vil, når lovforslaget kommer til afstemning her i tinget, ikke stemme for det; vi vil afholde os fra at stemme.

Til slut en ganske kort bemærkning til den højtærede boligminister vedrørende en passus i den skriftlige fremsættelse. Der står nemlig dér, at det med det stigende renteniveau har vist sig vanskeligt at praktisere det gældende forbud mod højere rente end 5 pct. af udlån mod pant i fast ejendom. Når jeg læser denne passus, forekommer det mig, at man ligesom rent periferisk anerkender, at der har fundet lovbrud sted. Er det rigtigt, forekommer det mig umiddelbart beskæmmende, at man ikke kan finde frem til foranstaltninger, der sikrer, at love og bestemmelser, der stadig er i kraft, overholdes.

Grøndahl: Da det færøske lagting allerede har ophævet de ældre lovbestemmelser, der satte maksimum for renten af udlån mod pant i fast ejendom, og nu anmoder folkettinget om at gøre det samme, har mit parti intet at indvende mod lovforslaget.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg skal på den højtærede boligministers vegne takke for den tilslutning, lovforslaget har fået fra stort set alle sider. Jeg forstod, at det ærede medlem hr. Zastrau og hans gruppe ikke ville medvirke til lovforslagets gennemførelse, men heller ikke vil stemme imod. Jeg skal henlede min kollegas opmærksomhed på de bemærkninger, det ærede medlem fremsatte.

Jeg skal kun om den skriftlige fremsættelse sige, at det kan ikke i den læses, at lovbrud

har fundet sted. Dér står klart, at det har været vanskeligt at skaffe lån mod pant i fast ejendom med det renteniveau, som loven befalede på Færøerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m. v.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 325, fremsættelsen i tidenden sp. 1122).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Arup: Det foreliggende lovforslag er dels en kodifikation af allerede bestående bestemmelser, dels omhandler det en række nye bestemmelser. De allerede bestående bestemmelser er dem, der fremgår af konventionen af 1948 mellem Danmark, Norge og Sverige vedrørende inddrivelse af bødeløb. Ny i lovforslaget er derimod bestemmelsen om, at også forvandlingsstraf for bøder i fremtiden kan fuldbyrdes i et andet nordisk land. Videre er det nyt, at tidsbestemt frihedsstraf idømt i ét nordisk land kan fuldbyrdes i et andet nordisk land, og at tilsynet med betinget dømte og med prøveløsladte kan overføres fra det land, hvori en dom er afsagt, og til et andet nordisk land.

De betingelser, hvorunder en tidsbestemt frihedsstraf, som er idømt i ét nordisk land, kan fuldbyrdes i et andet nordisk land, fremgår af lovforslagets § 3, hvori det fastslås, at frihedsstraf idømt i et af de andre nordiske lande kan fuldbyrdes her i landet, såfremt den dømte på det tidspunkt, da straffen skal fuldbyrdes, enten har statsborgerret her i landet eller har bopæl her i landet, eller hvis han opholder sig her i landet og det findes mest hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelsen finder sted her. Denne bestemmelse er jo et udtryk for, at man i Nordisk Råd har ønsket at videreføre det samarbejde, som allerede bestod for bødestraffenes vedkommende, på de områder af

[Arup.]

straffuldbyrdelsen, hvor det var praktisk muligt.

Det motiv, der ligger bag ved forslaget, er et rent menneskeligt motiv. Man har på denne måde ønsket at bidrage til at gøre tilværelsen lettere for de personer, der er blevet domfældt. De skal have mulighed for, selv om de dømmes i et af de andre nordiske lande, at udstå deres straf i det land, hvor de kender sproget, helt ud kender forholdene, og hvor de, hvad der vel er det vigtigste, har kendte forhold, når de skal genoptage en normal tilværelse.

Rent praktisk er det, når man ønsker at overføre fuldbyrdelsen af en straf fra det land, hvori domfældelsen har fundet sted, til det land, hvor straffuldbyrdelsen ønskes, arrangeret således, at det sker efter begæring af vedkommende myndighed. Det vil være naturligt, at man så spørger: hvem er da den „vedkommende myndighed“, som kan fremsætte en sådan begæring? Det fremgår af lovforslaget, at det er justitsministeren, som kan delegere sin ret hertil til anklagemyndigheden.

Situationen er altså den, at når en person er tiltalt eller domfældt, og når der skal træffes bestemmelse om, hvor hans straf skal udstås, afhænger det af anklagemyndigheden, om en begæring om overførelse til hjemlandet — hvis den fremsættes, og det vil afhænge af hjemlandets myndigheder, her i landet af justitsministeren — imødekommes.

Men man har lov til at spørge sig selv, om det nu er helt tilfredsstillende. Forholdet er jo det, at det kan være lige så vigtigt for en person, der sættes under tiltale, eller som er dømt, at få fastslået, hvor straffen skal udstås, som det kan være af betydning for ham at få at vide, hvor lang en frihedsstraf han får; derfor kan det forekomme en smule forbavsende, at begæringen alene kan fremsættes af anklagemyndigheden. Det måtte være en nærliggende tanke, at en sådan begæring også kunne fremsættes af den dømte selv eller af hans forsvarer.

Jeg tror, man har lov til at sige, at der hos almindelige borgere her i landet har gjort sig den forestilling gældende, at man stort set kan inddele myndighederne i to store grupper, som man kunne kalde de assisterende myndigheder og de generende

myndigheder. Enhver vil vide, at de generende myndigheder — sådanne myndigheder som politiet og skattevæsenet, og toldvæsenet kunne man måske tage med — er de myndigheder, som på en eller anden måde skal føre kontrol med borgerne. De assisterende myndigheder er de myndigheder, som skal bistå borgerne, og hos hvem man skal hente sine importtilladelser og byggetilladelser o. s. v. Og det indtryk kan nok siges at være almindeligt, at de generende myndigheder arbejder med langt større hurtighed og effektivitet end de assisterende myndigheder.

I dette tilfælde optræder nu anklagemyndigheden, som vel er prototypen på en generende myndighed allerede i kraft af sin normale funktion, som assisterende myndighed. Til anklagemyndigheden skal den tiltalte eller den domfældte henvende sig, hvis han ønsker at blive overført til og udstå sin straf i hjemlandet. Eller han skal gøre forestillinger over for anklagemyndigheden, hvis han helst vil udstå sin straf så langt fra hjemlandet som muligt, hvad mange synes at ville foretrække. Det er da naturligt at spørge, om ikke man skulle have indrettet loven sådan, at der var adgang for den dømte eller hans forsvarer til selvstændigt at rejse en begæring om overførelse af straffuldbyrdelsen til hjemlandet, eller der i hvert tilfælde var adgang til at ytre sig, hvis en sådan begæring er rejst fra anklagemyndighedens side.

I lovforslagets § 19 er det vel fastslået, at spørgsmålet om lovligheden af en afgørelse om fuldbyrdelse af frihedsstraf eller anordning af tilsyn her i landet af den domfældte kan begæres prøvet for domstolene, men i lovforslagets § 3 er der kun opstillet tre muligheder for et sådant skøn om lovligheden, nemlig i spørgsmålet om statsborgerretten, i spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende har bopæl her i landet, og endelig i spørgsmålet om, hvorvidt han har ophold her i landet og det findes hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelsen finder sted her. Men i virkeligheden er spørgsmålet om det hensigtsmæssige af lige så stor betydning for den, der har statsborgerret her i landet, og for den, der har bopæl her i landet, som for den, der midlertidigt opholder sig her i landet, og man kunne derfor sige, at det er et meget begrænset område,

[Arup.]

på hvilket den domfældte har lejlighed til at få sin sag, nemlig sagen om, hvor straffen skal udstås, prøvet for domstolene.

I det svenske lovforslag, der jo ligesom det norske er så temmelig enslydende med det lovforslag, som den højtærede justitsminister har fremsat i det høje ting, er der indeholdt en bestemmelse om, at den dømte skal have lejlighed til at udtale sig, inden man fra hjemlandets side overtager fuldbyrdelsen af en dom afsagt i et andet nordisk land. En tilsvarende bestemmelse findes ikke i det foreliggende danske lovforslag og, så vidt jeg kan se, heller ikke i det norske lovforslag, der jo vil blive forelagt nogenlunde samtidig med dette lovforslag. Man kunne sige, at dette ville i hvert tilfælde være nogen beskyttelse for den domfældte, men man må også, synes jeg, rejse det spørgsmål, om ikke man burde gå så meget videre, at man i al almindelighed ønskede en juridisk prøvelse af den afgørelse, der træffes for den domfældte.

Den højtærede justitsminister har selv været inde på den samme tanke, nemlig som medlem af Nordisk Råds juridiske utskott, hvor man jo første gang kom ind på en bedømmelse af det svenske regeringsforslag, der ligger til grund for de nordiske forslag i denne sag. I denne udtalelse fra Nordisk Råds juridiske utskott udtales det, at beslutninger vedrørende overflytning til strafafsoning eller anordning af tilsyn i et andet nordisk land efter begæring af den domfældte skal kunne underkastes juridisk prøvelse, men denne tanke, som man havde i dette forslag, er, så vidt jeg kan se, ikke optaget i det nu fremsatte lovforslag. Spørgsmålet om, at den domfældte ikke har lejlighed til at udtale sig om den begæring, som anklagemyndigheden fremsætter over for et af de andre nordiske lande med hensyn til straffuldbyrdelsen, er jo uafhængigt af det andet spørgsmål, nemlig spørgsmålet om den domfældtes selvstændige lejlighed til enten selv eller gennem sin forsvarer at begære sådan straffuldbyrdelse udstået i hjemlandet.

Det er efter min mening også et stort principielt spørgsmål, og jeg er glad ved at have bemærket, at jeg ikke står helt ene med den opfattelse, at det måtte være af betydning for den domfældte, at han selv

havde lejlighed til at rejse en sådan begæring. Det viser sig nemlig, at ved udarbejdelsen af det svenske lovforslag har hovrätten over Skåne og Blekinge anset det for rimeligt, at den dømte efter loven får ret til selv at begære vedtagelsen af sådanne foranstaltninger. I sorgen over at have mistet Skåne, Halland og Blekinge glæder det jo altid én, når man hører godt nyt fra den kant, og derfor synes jeg, at det er ganske hyggeligt, at man i disse gamle danske landsdele har en sådan forståelse for det princip, der ligger i hele retsplejelovgivningen, at anklagemyndigheden og forsvaret er to ligeberettigede parter, og at dette princip får lejlighed til at give sig udtryk i denne sag.

Hvad jeg her har sagt, går altså ud på, at lovforslaget efter min mening nok burde have givet den domfældte en lidt bedre chance for selvstændigt at gøre sig gældende. Men under hensyn til den meget store fremgang, der er for den domfældtes stilling i hele det lovforslag, som den højtærede justitsminister har fremsat, vil jeg på mit partis vegne anbefale det til vedtagelse.

Vagn Bro: Det foreliggende lovforslag er jo en videreførelse af det nordiske samarbejde på straffuldbyrdelsens område, og jeg kan straks på mit partis og egne vegne tilsige den højtærede minister vor støtte til hurtigst at få dette punkt bragt i orden.

I den højtærede ministers fremsættelse er det sagt, at man med hensyn til den påtænkte ordning har valgt den samme form som med hensyn til den samarbejdsordning vedrørende udlevering af lovovertrædere, som vi vedtog i folketinget for kort tid siden, således at ordningen bygger på et system af ensartede love uden et egentligt traktatmæssigt grundlag. Det finder vi er en praktisk måde at ordne det på. Forholdet er det, at vor straffelovgivning er ret ensartet, og derfor vil det være rimeligt at tage dette rent praktiske hensyn, som det kan være for mange mennesker. Det må selvfølgelig erkendes, at det hidtil har været en meget fast regel i international straffelovgivning, at domme kun kan fuldbyrdes i det land, hvori de er afsagt. Det er klart, at det er en alvorlig sag at ændre dette, men ud fra det synspunkt, at Norden på dette område nærmest er en enhed, finder vi det rimeligt, at det sker.

[Vagn Bro.]

Vi yder vor tilslutning til, at ordningen med hensyn til bøders effektuering fremtidig kommer til også at omfatte Finland og Island, og ligeledes til, at konvertering af bødestraf kan gennemføres.

Jeg havde ikke tænkt, at der var grund til at sige meget yderligere, men det ærede medlem hr. Arup, der talte før mig, nævnte det spørgsmål, om den domfældte skulle have en noget større mulighed på dette område. Her ville jeg gerne — i og for sig havde jeg ikke noget imod det, hvis det kunne ske på en afgjort ligelig måde — anføre et enkelt synspunkt; jeg har nemlig selv tænkt på noget af det samme: straffuldbyrdelsen er i hovedsagen ens i landene, men jeg siger vist ikke for meget, når jeg antyder, at i Sverige har de en meget moderne fængselsordning; det kan jo være, den er så udmærket, at vi engang kommer ind på noget lignende; men jeg ville dog nødig — det vil jeg sige til det ærede medlem hr. Arup, der syntes at lægge megen vægt på, jeg havde nær sagt en valgfrihed for de domfældte — jeg ville nødig have, at Sverige blev — jeg håber ikke, at det udtryk, jeg nu bruger, bliver misforstået — en slags fælles afsoningsland her i Norden. Derfor vil det måske være rimeligt, at vi i udvalget, så meget mere som vi i denne sal alle er tilhængere af lighed, så på dette spørgsmål. Vel bliver det anklagemyndigheden, der skal træffe bestemmelsen; men de domfældte skal over for anklagemyndigheden angive grundene til, at de ønsker at afsone f. eks. i bopælslandet, som altså i dette tilfælde er forskelligt fra domslandet.

Det er jo for øvrigt anført af den højtærede justitsminister, at dette er et område, hvor vi vel, når vi kommer ind i den europæiske enhed, af hensyn til befolkningen kan gå videre.

Man har foreløbig afholdt sig fra at lade lovforslagets regler omfatte ungdomsfængsel og den særlige forvaring, og det er sikkert også det rigtige standpunkt. Får vi fælles regler — hvad vi jo meget vel kunne få — på ungdomsfængslets område, kan vi altid tage sagen op igen.

Jeg ønsker altså en meget kort udvalgsbehandling, men kan i øvrigt tilsige vor tilslutning til lovforslaget.

Thestrup: Det foreliggende lovforslag er jo et led i det arbejde, der gennem de senere år har været gjort for på retsvæsenets område at etablere en nær forbindelse mellem de nordiske lande og skabe så ensartede forhold som muligt mellem landene.

Som den højtærede minister har redegjort for i fremsættelsen, har der gennem længere tid mellem landenes justitsministerier været arbejdet med spørgsmålene, og Nordisk Råd har på sin sidste session henstillet til regeringerne at fremkomme med et lovforslag ud fra de principper, som man gennem dette samarbejde i justitsministerierne havde opstillet. Det er jo det, der er sket ved lovforslaget her, og man fraviger for Nordens vedkommende det princip, at straffedomme kun kan fuldbyrdes i det land, hvori de er afsagt; men samtidig fastholder man det enkelte nordiske lands ret til selv at bestemme inden for sit område, idet det jo er myndighederne i det enkelte land, der i ethvert tilfælde efter en prøvelse af den pågældende sag skal tage stilling til, om en begæring om straffuldbyrdelse fra et andet af landene skal tages til følge.

Som det er blevet nævnt, omfatter samarbejdet jo 3 områder: fuldbyrdelse af bødestraf, fuldbyrdelse af frihedsstraf og tilsynet med betinget dømte og prøveløsladte. Forslaget må ses som en naturlig følge af den stærke forbindelse mellem landene, som det nordiske fælles arbejdsmarked har skabt, og det indebærer på en række områder, navnlig hvad angår tilsynet med de betinget dømte og med prøveløsladte, betydelige lettelser for de dømte og også visse fordele for myndighederne.

Jeg kan i ét og alt på mit partis vegne tilslutte mig de principper, der går igennem det her fremsatte lovforslag, og jeg har i og for sig heller ikke meget at indvende imod forslagets enkeltheder — det bliver vel således, at vi nu skal se nærmere på det i et udvalg. Jeg vil dog gerne gøre den bemærkning, at jeg i og for sig er enig med det ærede medlem hr. Arup i, at man — inden der bliver truffet bestemmelse om, hvorvidt frihedsstraf skal afsones i et andet land end dér, hvor den pågældende opholder sig med statsborgerret — dog får hørt, hvad den pågældende selv siger. Jeg synes, det må være en naturlig følge af dette lovforslag,

[Thestrup.]

hvis første formål vel er i så høj grad som muligt at mildne forholdet for de dømte, at man da i alt fald også hører, hvad de pågældende selv ønsker. Jeg er klar over, at man ikke helt ud og ikke i alle tilfælde kan tage hensyn dertil, men det forekommer mig, at det må være rimeligt, at man, inden man træffer bestemmelsen, i alt fald hører, hvad den pågældende selv ønsker.

Der er også en anden ting, som efter min mening vil være naturlig, og det er, at man udtrykkelig gør den pågældende bekendt med den ret, han har efter § 19. Jeg erkender, at det ikke er nogen særlig vidtgående ret, men det er dog, synes jeg, det rigtige, og jeg henviser i den forbindelse til den udleveringslov, vi for ikke så lang tid siden har vedtaget, og hvori der også findes en bestemmelse i den retning. Jeg synes, det ville være naturligt, om man også her havde en bestemmelse om, at den pågældende udtrykkeligt skulle gøres opmærksom på den ret, han har til at få domstolenes afgørelse om lovligheden af afgørelsen.

Jeg kunne også tænke mig at spørge den højtærede justitsminister, om man har noget skøn over udgifterne i de tilfælde, hvor tilsynet eller afsoningen overføres fra det ene land til det andet, om man regner med, at det går nogenlunde op imod hinanden og der ikke bliver større forskel på de ekstra udgifter, nogen af staterne får i den anledning.

I øvrigt kan jeg helt og fuldt give min tilslutning til lovforslaget og skal med disse bemærkninger anbefale det.

Kirkegaard: Det foreliggende lovforslag vedrører jo fortrinsvis personer, der er kommet i konflikt med de retsregler, som nu engang må og skal gælde i et ordnet samfund.

En måske begrænset sympati med den heldigvis ret fåtallige gruppe bør vel dog ikke hindre, at praktiske foranstaltninger gennemføres både herhjemme og i samarbejde med Nordens øvrige lande, således at en idømt straf eller bod kan afvikles efter en fast aftale mellem disse lande.

I øvrigt anser jeg — uden at gå i enkelt-heder — lovforslaget for at være fornuftigt, og jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til det.

Morten Lange: Mit partis ordfører i denne sag, det ærede medlem hr. Herluf Rasmussen, er fraværende, og jeg skal ikke prøve at foretage en mere detaljeret gennemgang af lovforslaget.

Det er naturligvis klart, at mit parti ser med sympati på, at det nordiske arbejdsmarked nu også udbygges med et fælles straffemarked. Det er rimeligt, og det er naturligvis hovedsigtet med lovforslaget.

Jeg skal dog ikke lægge skjul på, at da jeg hastigt gennemlæste lovforslaget, blev jeg unægtelig noget overrasket over de regler, som lovforslaget, om jeg så må sige, mangler. Det ærede medlem hr. Arup har overordentlig detaljeret gjort rede for spørgsmålet om den strafskyldiges svage stilling efter dette, og det er selvfølgelig fuldstændig klart — som anført i bemærkningerne — at motivet til, at man flytter folk tilbage til deres hjemland, er at gøre resocialiseringen lettere og andre pæne ting. Men man kan nu meget nemt komme ud for tilfælde, hvor domstolene heri vil se en snedig måde at eksekvere en deportation på af en eller anden, som har begået en enkelt forbrydelse, og det er formodentlig ikke meningen. Jeg tror nok, det ville være overordentlig gavnligt, hvis der kunne komme en bemærkning ind om, at man skulle spørge den, som skal udstå straffen, inden han blev deporteret til det, som angiveligt er hans hjemland. I øvrigt må den manglende bestemmelse nok regnes som bare en skønhedsfejl, så længe domstolene opfører sig nogenlunde ordentligt, og det plejer de jo. Ikke desto mindre vil vi sætte pris på, at der under udvalgsbehandlingen bliver taget stilling til dette spørgsmål, og hvis det ikke kommer fuldstændig på tværs af den nordiske ensartethed, ville det være værdifuldt, om den kom ind; kommer den ikke ind i selve teksten, ville det i hvert fald være rart, om der i udvalgsbetænkningen kunne komme nogle kloge bemærkninger til vejledning for domstolene.

Hvad i øvrigt selve det princip angår, at vi skal have en sådan lovgivning med fælles retningslinjer for de nordiske lande, kan mit parti fuldt ud tilslutte sig det.

Grøndahl: De uafhængige ser med største sympati på ethvert skridt, der kan nærme de nordiske lande til hinanden, fjerne unød-

[Grøndahl.]

vendige og upraktiske forskelligheder og samordne så mange forhold som muligt inden for alle grene af samfundslivet.

Det område, som det foreliggende lovforslag tager sigte på, fuldbyrdelse af straf m. v., hører jo ikke til dem, som den almindelige borger og vel heller ikke mange jurister har anledning til at gøre sig særlige tanker om til daglig. Men når problemerne som her lægges frem, forekommer det umiddelbart indlysende, at reformer som de foreslåede er et skridt i den rigtige retning; det er en administrativ forenkling og forbedring og et humant fremskridt.

Der er dog en enkelt ting, jeg vil henstille til overvejelse: kunne ministeren ikke tænke sig en noget enklere titel på lovforslaget? Det forekommer unødvendigt og upraktisk at nævne alle landene i titlen; hvorfor ikke slet og ret: „Lov om fælles nordisk samarbejde angående fuldbyrdelse af straf m. v.“? „Fælles nordisk“ har en god klang, og mon ikke de, der skal bruge og citere loven til daglig, ville foretrække en sådan forenkling?

Jeg har et par spørgsmål yderligere til den højtærede minister. Jeg ved godt, at den ærede ordfører for venstre og delvis også den ærede ordfører for det konservative folkeparti har været noget inde på disse spørgsmål, men jeg vil stille dem alligevel. Vil ordningen efter lovforslaget belaste den danske stat med udgifter, eller vil den kunne hvile i sig selv, idet det må antages, at lige så mange danske kommer til at afsone straf m. m. i de øvrige nordiske lande, som borgere fra de andre nordiske lande kommer til at afsone straf m. m. her i landet? Er der nogen grund til at frygte, at omsætningen af straf fra de øvrige nordiske lande til dansk straf vil bevirke en tilstrømning af afsonere her til landet? For i så tilfælde ville en formodet status quo jo ikke holde; det ville bevirke, at vi her i landet måtte udvide vort fængselsvæsen med de dermed forbundne omkostninger.

Med disse få bemærkninger kan jeg tilsige mit partis velvillige indstilling til lovforslaget, dog noget afhængigt af, om den højtærede justitsminister kan svare beroligende på mine spørgsmål. Så får man jo håbe, at de øvrige nordiske lande snarest vil gøre

alvor af at gennemføre de parallelle love, så den tilsigtede gensidighed ikke skal lade vente for længe på sig.

Justitsministeren (*Hans Hækkerup*): Jeg takker samtlige ærede ordførere for den tilslutning, de har givet lovforslaget.

Til det ærede medlem hr. Arup vil jeg gerne sige, at jeg er ikke enig med ham i det synspunkt, at den domfældte skal have en — må jeg bruge det udtryk — større ret til at bestemme, hvor afsoningen skal ske. Det ville direkte føre til, at vi herhjemme måtte indføre en ordning, vi ikke kender, og hvorefter den domfældte selv bestemte, hvor han vil afsone straffen. Det synspunkt må jeg principielt vende mig imod. Derimod vil jeg gerne understrege stærkt, at det er en selvfølge, at den domfældte får adgang til at ytre sig over for anklagemyndigheden, inden stilling tages til spørgsmålet om hans overførelse.

Det er også en selvfølge — det vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Thestrup — at anklagemyndigheden vil gøre den domfældte bekendt med den ret, han har efter § 19 til at gå til domstolene, hvis han finder afgørelsen forkert. Det er efter mit skøn ikke nødvendigt at have det stående i lovtæksten; det er så selvfølgelig, at han har retten til at ytre sig og retten til at blive gjort bekendt med, at han kan gå til domstolene.

Må jeg indskyde til det ærede medlem hr. Arup, at jeg var ikke medlem af det juridiske udvalg og har aldrig været det. Jeg har deltaget i forhandlinger med udvalget mange gange i min egenskab af justitsminister, men medlem har jeg aldrig været.

Det ærede medlem hr. Vagn Bro, forstod jeg, var i og for sig enig med mig i mit principielle syn på spørgsmålet om afsoningsstedet og den ret, domfældte har, og jeg tror, det ærede medlem med nogen ret pegede på, at man kunne risikere, at de meget moderne svenske fængsler udøvede en vis tiltrækningskraft. Dette også til beroligelse for det ærede medlem hr. Grøndahl; det svenske fængselsvæsen er utvivlsomt mere moderne end det danske; man har også ofret flere penge derpå. Jeg kunne måske fristes til at sige, at undertiden synes jeg, de svenske fængsler næsten er for mo-

[Justitsministeren.]

derne. Man skal nok resocialisere, men ikke rekreere.

De ærede medlemmer hr. Thestrup og hr. Grøndahl nævnte spørgsmålet om omkostningerne. Jeg har virkelig opfattet det således, at hvert enkelt land afholder sine omkostninger. De pågældende undergives reglerne i dette land med hensyn til afsoning, tilsyn o. s. v., og omkostningerne hviler på dette land. Til beroligelse for det ærede medlem hr. Grøndahl vil jeg gerne sige, at jeg slet ikke tror på, at der bliver tale om nogen tilstrømning til det ene eller det andet land. Det er for at bruge lovens udtryk et hensigtsmæssighedsspørgsmål, hvor afsoning skal finde sted, også ud fra humane synspunkter.

Det ærede medlem hr. Morten Lange var lidt bange for, at domstolene kunne benytte denne lovgivning til en deportering af de pågældende. Den frygt deler jeg ikke — den var vist heller ikke alvorligt ment af det ærede medlem — men jeg vil gerne sige, at udvisning af nordiske statsborgere stadig væk kan finde sted; det har intet med denne lovgivning at gøre.

Det ærede medlem hr. Grøndahl foreslog endelig en titelforandring; der burde ikke tales om disse forskellige lande, men om et fælles nordisk samarbejde. Jeg tror ikke, udtrykket „fælles nordisk“ er så indarbejdet, at det kan anvendes i en lovtæst, og med den form, lovforslaget har, er det nødvendigt klart i titlen at sige, hvilke lande der omfattes af det.

Jeg takker for tilslutningen fra alle sider og er naturligvis villig til at møde i et udvalg, hvis der er oplysninger, man måtte ønske.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Arup: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 28. november, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m. v.

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om anvendelse af ubenyttede gavveydelser i henhold til Det europæiske Genopbygningsprogram.

4) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning angående folketingets ombudsmands beretning for året 1961.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om midlertidigt tillæg til visse ydelser i henhold til ulykkesforsikringsloven, loven om invaliderente m. v. til tilskadedkomne militære værnepligtige samt loven om invalideforsørgelse.

Mødet hævet kl. 14⁴⁵.